

‘Vrije markt en zorg wezenlijk anders’

DE BEELDREDAKTIE / ERIK VAN 'T WOOD

Huisartsenvereniging LHV wil de mededinging in de zorg apart regelen, met respect voor de aard van de sector. Voorzitter Ella Kalsbeek: ‘Het is de meest ingrijpende, maar gek genoeg ook de meest simpele oplossing voor de huidige problemen.’

Afgelopen dinsdag presenteerde huisartsenvereniging LHV aan de minister haar antwoord op de commotie rond de mededinging en contractering in de huisartsenzorg, die deze winter tot een climax kwam. In een compact advies zet de vereniging de mogelijke oplossingen op een rij en spreekt vervolgens een voorkeur uit voor een wetswijziging (zie ook het nieuwsbericht op blz. 1054). Het (ongevraagde) advies komt op een politiek handig moment: minister Schippers voert momenteel naar wens van de Kamer een onderzoek uit naar de problemen met mededinging in de eerste lijn. Voorzitter Ella Kalsbeek legt uit dat de LHV eerst de mogelijkheden binnen de huidige wetgeving heeft onderzocht. Maar die vielen tegen. ‘We hebben twee belangrijke problemen. Het eerste is dat huisartsen niet collectief met zorgverzekeraars mogen onderhandelen, terwijl de verzekeraars volgens de rechter niet hoeven te onderhandelen met individuele huisartsen. De zogenaamde ‘mandjes’ zijn wel toegestaan: groepen huisartsen uit verschillende regio’s die geen concurrenten van elkaar zijn. Maar daar willen de verzekeraars dan weer niet mee praten. We hebben de Nederlandse Zorgautoriteit gevraagd of die hier een rol in kan spelen, maar hun regels voor *good contracting* zijn

vrijblijvend. Dus dan hebben we nog niks.’ Het tweede belangrijke probleem is volgens Kalsbeek dat er te veel beperkingen zijn aan het aangaan van samenwerkingsverbanden, terwijl gezamenlijke zorgvernieuwing momenteel juist van groot belang is voor het opvangen voor alle veranderingen in met name de langdurige zorg. ‘We hebben de Autoriteit Consument & Markt voorgesteld om de regels voor samenwerkingsverbanden te verruimen. Maar de ACM heeft daarop niet geantwoord.’ Alles afwegende kwam de LHV tot het advies aan de minister om de zorgsector uit de Mededingingswet te halen en de mededinging in deze sector apart te regelen in de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg). ‘Dat is de meest ingrijpende, maar gek genoeg ook de meest simpele oplossing’, aldus Kalsbeek. ‘Er is geen stelselwijziging nodig, maar je kunt de dingen wel zo regelen dat je recht doet aan de positie van huisartsen.’ Zo zou een HOED (huisartsen onder één dak) kunnen worden beschouwd als één onderneming en kan bijvoorbeeld collectief onderhandelen per regio worden toegestaan, als dit in het belang is van de patiënt.

Concurrentie

De LHV concludeert in het advies dat het

huisartsenvak ‘inherent wringt’ met het principe van concurrentie. Kalsbeek: ‘Concurrentie werkt alleen als de consument mobiel is en het wenselijk is dat hij wisselt tussen aanbieders. Natuurlijk moeten patiënten gemakkelijk kunnen wisselen van huisarts, maar het streven is naar een bestendige relatie.’ Een ander kenmerk van concurrentie is dat aanbieders nieuwe kennis voor zichzelf houden. Kalsbeek: ‘In de huisartsenzorg delen we juist kennis met elkaar, werken we samen aan betere kwaliteit, trekken we achterblijvers mee. Dat verwacht de maatschappij ook van ons. Dus de wezenlijke kenmerken van de vrijemarkteconomie en de zorg zijn anders.’

Dat is een geluid dat natuurlijk al meteen klonk bij de invoering van de Zorgverzekeringswet, erkent Kalsbeek. ‘Maar nu pas zie je wat de combinatie van de Zorgverzekeringswet, de Mededingingswet en het nieuwe bekostigingssysteem voor huisartsen precies voor gevolgen heeft. Die combinatie leidt tot een opeenstapeling van problemen. Eén nuance daarbij: het is niet allemaal knudde in de samenwerking met zorgverzekeraars, echt niet. Maar er zit een essentiële ongelijkwaardigheid in de relatie en daar hebben huisartsen last van. Er wordt veel van ze verwacht op dit moment en dat is mooi, maar dan moeten ze daar ook in gelijkwaardigheid met andere partijen aan kunnen werken.’ ■

web

Het voorstel van de LVH en eerdere MC-berichten over de positie van huisartsen vindt u bij dit artikel op medischcontact.nl/artikelen.